

Torshälla stads nämnd

Yttrande över remiss av motion - ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan

Förslag till beslut

Yttrandet antas och skickas till kommunstyrelsen.

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad enligt Torshälla stads nämnds yttrande:

- Timplanen anger 500 timmar idrott och hälsa under elevens skoltid. Varje enskild skola har möjlighet att utöka antalet idrottstimmar genom att använda ”skolans val”.
- Allt fler skolor tar tillvara på rasterna i det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet, genom bland annat organiserade aktiviteter på rasterna.
- Ökad fysisk aktivitet i skolan behöver inte enbart handla om att utöka antalet timmar i idrott och hälsa.
- Kommunfullmäktige har bland annat gett nämnden följande uppdrag i den idrottspolitiska planen:
 - Utforma skolgårdar så att de stimulerar till lek, spontan rörelse och idrott för både flickor och pojkar, unga kvinnor och unga män ur ett barnrättsperspektiv.
 - Utredda möjligheterna att införa idrott, rörelse och/eller motorikövningar under skoldagens ram för att öka skolresultaten.
 - Skolan och förskolan ska utifrån sitt uppdrag söka samverka med idrottsrörelsen för att bidra till att fler flickor och pojkar är fysiskt aktiva.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 23 augusti 2016 lämnat in en motion om ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan.

Motionärens motivering

- Sverige är ett av de länder i Europa som satsar minst på idrott i skolan
- Sverige har sjunkit rejält i Pisa-undersökningen
- Den ökade andelen överviktiga barn och ungdomar
- Fysisk aktivitet har byts ut mot stillasittande mobilsurfande eller dataspelande
- En ökad konsumtion av söta läskedrycker och snabbmat
- Valdemarsvik har gjort ett pilotprojekt som vi kan använda som ett gott exempel

Yttrande

En elev i grundskolan har rätt till ett minsta antal garanterat undervisningstimmar, hur de ska fördelas framgår av tabellen nedan. Enligt timplanen ska grundskolan ha totalt 500 idrottstimmar, det motsvarar i snitt 1,5 timmar i veckan.

Bild	230
Hem- och konsumentkunskap	118
Idrott och hälsa	500
Musik	230
Slöjd	330
Svenska eller svenska som andraspråk	1 490
Engelska	480
Matematik	1 125
Geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap	885
Biologi, fysik, kemi, teknik	800
Språkval	320
Elevers val	382
Totalt garanterat antal timmar	6 890
Därav skolans val	600

I slutet av april 2016 föreslog riksdagens utbildningstillskott att antalet idrottstimmar skulle öka från 500 till 600 samt att timmarna skulle tas från elevens val. Motiveringen var att motverka stillasittande och barnfötta samt att forskningen visar att mer idrott i skolan visar att eleverna presenterar bättre.

En internationell jämförelse visar att Sverige ligger illa till när det kommer till antalet idrottstimmar i skolan. Frankrike, som har 108 timmar idrott per skolår i grundskolan, toppar listan. I andra änden ligger Sverige. Med Sveriges genomsnitt på 56 timmar idrott i skolan per år är det endast sju EU-länder som har mindre idrott i skolan.

Redan idag finns det möjlighet för varje enskild skola att öka antalet idrottstimmar i skolan. Grundskolor som vill har möjlighet att, under vissa förutsättningar, använda sig av skolans val. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent, för att istället lägga dessa timmar på skolans val. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik får dock inte minskas¹.

Hösten 2016 kunde samtliga huvudmän ansöka om statsbidrag för hälsofrämjande skolutveckling. Hälsofrämjande skolutveckling handlar om att synliggöra att hälsoarbete i skolan är en del av en långsiktig skolutvecklingsprocess. Det innebär att när elever mår bättre, så kommer de att lära sig bättre. Samtidigt som att lärandet stimulerar elevernas välbefinnande. Huvudmän kan söka bidrag för insatser med syfte att öka elevers välbefinnande och måluppfyllelse. Ökad fysisk

¹ <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/grundskoleutbildning/grundskola/timplan/timplan-for-grundskolan-1.159242>

aktivitet kan vara en del av planerade insatser. Tyvärr har Eskilstuna kommun, tillsammans med många andra kommuner, inte beviljats medel i första omgången.

Allt fler skolor satsar på att ta tillvara på rasterna i det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet på skolan. Det kan bland annat innebära att anordna aktiviteter som ger fysisk aktivitet mellan lektionerna. Förutom att det ökar elevens tid som hen aktivt rör på sig, minskar konflikter mellan eleverna på rasterna.

Att öka den fysiska aktiviteten i skolan behöver således inte enbart handla om att utöka antalet timmar i idrott och hälsa. Fysisk aktivitet kan kopplas till andra ämnen i läroplanen och bli en större del av den pedagogiska verksamheten.

2016-12-15 fastställde kommunfullmäktige den nya idrottspolitiska planen för 2016-2021. Bland annat gavs nämnden i uppdrag att:

- Utforma skolgårdar så att de stimulerar till lek, spontan rörelse och idrott för både flickor och pojkar, unga kvinnor och unga män ur ett barnrättsperspektiv.
- Utredda möjligheterna att införa idrott, rörelse och/eller motorikövningar under skoldagens ram för att öka skolresultaten.
- Skolan och förskolan ska utifrån sitt uppdrag söka samverka med idrottsrörelsen för att bidra till att fler flickor och pojkar är fysiskt aktiva.

Finansiering

Att utöka fysisk aktivitet inom skolan, behöver inte medföra utökade kostnader. Att utöka antalet timmar i idrott och hälsa, skulle däremot medföra utökade kostnader. Dels råder det redan idag brist på tillgång till idrottshallar, dels behöver antalet legitimerade idrottslärare utökas.

Uppdragen från kommunfullmäktige till nämnden i den idrottspolitiska planen behöver nu integreras i nämndens arbete med behov och prioriteringar, samt verksamheternas systematiska kvalitetsarbete för ökade resultat.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Hållbar utveckling har att göra med alla samhällssektorer. Fysisk aktivitet i vid bemärkelse, inklusive idrotts- och friluftslivsrörelserna samt ämnet idrott och hälsa i skolan, är en sådan sektor. De olika delkulturerna inom sektorn, och livsstilar knutna till dem, behöver alla belysas ur ett perspektiv av hållbarhet. Om syftet med fysisk aktivitet är en bättre folkhälsa finns det närmast anledning att ställa sig frågan hur befolkningen ska kunna vara så aktiv att de tillgodogör sig hälsovinster, *och* att det samtidigt sker under betingelser som helst bidrar till en hållbar utveckling.

En hållbar utveckling kräver ett barnperspektiv på politiken, där barn och ungas bästa sätts i första rummet. Barnkonventionen anger att alla barn samma rättigheter och lika värde (artikel 2). Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag, vilket innebär i den här frågan om fysisk aktivitet, att skolan ska skapa förutsättningar för alla elever att delta i undervisningen för idrott och hälsa. De barn som av olika anledning inte får med sig utrustning hemifrån, ska skolan kunna erbjuda att låna på plats.

Flera kommuner, där ibland Eskilstuna, har på senare tid utformat idrottsbibliotek, där det är gratis att låna utrustning på fritiden.

Barnkonventionen anger även att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn (artikel 3) och att alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6). Barn behöver rörelse och motion för att må bra och för att utvecklas. I skolan får barn främst träna på att sitta stilla, och för att kunna göra det måste de också få röra sig tillräckligt. Barn har också olika behov av att röra på sig. En del barn behöver mycket rörelse för att alls kunna koncentrera sig.

Regelbunden fysisk aktivitet är viktig för elevernas hälsa, men också för att de ska orka med den teoretiska undervisningen. Regelbunden fysisk aktivitet under skolåren kan dessutom skapa bra vanor och bättre hälsa för resten av livet. Organiserad och spontan rörelse är lika viktig. Den spontana rörelsen sker med vuxna på tryggt avstånd. Organiserad fysisk aktivitet behövs för att få med också de inaktiva eleverna. Barnkonventionen säger att varje barn har rätt till lek, vila och fritid. (Artikel 31) Det viktigt att den fysiska aktiviteten är lustfylld och glädjeric utan prestationskrav. Utöver fysisk aktivitet behöver barnen också lugna stunder och möjlighet att slappna av, vila och återhämta sig.

Barnkonventionen anger även att barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer. (Artikel 15) Att delta i föreningsliv är ofta förknippat med kostnader. Riksidrottsförbundet har vid två tillfällen, 2003 och 2009, gjort en stor undersökning kring kostnaderna för olika idrotter för barn. Resultatet visar att det blir allt dyrare att idrotta och det är dyrare för flickor än för pojkar. Även här har skolan ett kompensatoriskt uppdrag i att ge möjlighet för eleverna att prova på olika idrotter på skoltid.

Familjer som ansöker om ekonomiskt bistånd, har möjlighet att ansöka om medel för barnens fritidsaktiviteter. I de nya riktlinjerna för ekonomiskt bistånd anges:

”Efter individuell prövning kan i undantagsfall bistånd till högre belopp än vad som ingår i normen beviljas till lek- och fritidsartiklar för barn om det är av vikt för barnets utveckling och barnets behov av stimulans. Bedömningen ska innefatta sökandes möjligheter att inom rimlig tid tillgodose behovet.”

Riktlinjerna kan komma att behöva revideras utefter att Barnkonventionen blir lag 2018.

TORSHÄLLA STADS FÖRVALTNING

Ingrid Sköldmo
förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Remiss från kommunstyrelsen

Motion - Motion om ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 1 februari 2017.

Remissinstanser

Barn- och utbildningsnämnden
Torshälla Stads nämnd

Ansvarig handläggare på kommunledningskontoret

Marita Skog
Eva Norberg

§ 182

Motion om ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan (KSKF/2016:444)

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 23 augusti 2016 lämnat in en motion om ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan.

Motionären yrkar på följande:

- *Att ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan införs enligt motionens intentioner.*

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motion om ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan

Sverige är ett av de länder i Europa som satsar minst på idrott i skolan. Detta samtidigt som Sverige sjunkit rejält i Pisa-undersökningen. I takt med att mer fokus läggs på de teoretiska ämnena hamnar idrott och hälsa i skymundan. Det visar om inte annat den ökande andelen överviktiga barn och ungdomar. Bara det senaste årtiondet har det skett en rejäl förändring där raster och fritid som tidigare kantats av fysiska aktiviteter byts ut mot stillasittande mobilsurfande eller dataspelning. Lägg därtill ökad tillgång och konsumtion av söta läskedrycker och snabbmat. Det är svårt att inte dra ett samband mellan den nämnda förändringen, ökad fetma och sjunkande placering i Pisa-undersökningen.

Ett sätt att komma tillrätta med både överviktiga barn och ungdomar, de medföljande hälsoproblemen och de sjunkande Pisa-resultaten är att införa ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan. Detta eftersom mycket tyder på att ökad fysisk aktivitet gynnar studieresultaten. På Vammarskolan i Valdemarsvik genomfördes för ett par år sedan ett pilotprojekt som motionen efterfrågar. Pilotprojektet innebar att en grundskoleklass fick utöver ordinarie gymnastiken köra en halvtimmes schemalagda pulsträningsspass flera dagar i veckan. Den 7 mars 2016 gjordes ett nyhetsinslag där resultatet uppmärksammandes. Enligt lärarna hade klassen blivit lugnare, mådde bättre, hade högre närvaro och bättre inlärningsförmåga. Något som troligen varit bidragande till bättre studieresultat. Vammarskolan kommer fortsätta med pulsträningen och har ambitionen att utöka med fler klasser. Baserat på de goda resultaten från just Vammarskolan finns det bara fördelar med att införa ett liknade pilotprojekt i Eskilstuna.

Med anledning av detta yrkar jag på följande:

- Att ett pilotprojekt för ökad idrott i skolan införs enligt motionens intentioner

För Sverigedemokraterna Eskilstuna

Kim Fredriksson